

TC.

AKDENİZ ÜNİVERSTESİ

EDEBİYAT FAKÜLTESİ

COĞRAFYA ANABİLİM DALI

TOPLUMSAL DUYARLILIK VE KATKI PROJELERİ DERSİ

Manavgat Yangın Alanında Biyoçeşitlilik ve Ekosistemi İyileştirme Projesi

Fadime Sude ÖZCAN-20223312057

Buğsehan USTA-20223312052

Pınar KAŞIKCI-20223312009

Eylül AKBAY-20223312056

Gizem DELİBASAN-20223312001

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Tahsin ŞAHİN

Antalya,2026

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....iii
ABSTRACT.....iv
PROJENİN KONUSU.....1
MANAVGAT YANGINLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....2
ORMAN YANGINLARININ ÇEVREYE ETKİLERİ.....3
PROJENİN PROBLEMİ.....4
PROJENİN HEDEF KİTLESİ.....5
PROJENİN GENEL AMACI VE ÖZEL HEDEFLERİ..... 6
PROJENİN TEMEL KAVRAMLARI.....7
Yangın..... 7
Orman.....7
Ağaç.....8
Biyoçeşitlilik.....8
PROJENİN LİTERATÜR TARAMASI.....9
PROJENİN UYGULAMA ALANI.....10
PROJENİN YÖNTEMİ.....11
YAPILAN FAALİYETLER.....12
İHTİYAÇ DUYULAN EKİPMAN VE MALZEMELER.....13
PROJENİN BÜTÇESİ VE DESTEKLEYEN KURULUŞLAR.....14
PROJENİN UYGULAMASI VE BULGULARI..... 15
ETKİNLİK SIRASINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR.....20
ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞ VE DENEYİMLERİ.....21
PROJENİN TOPLUMSAL VE ÇEVRESEL KATKILARI.....22
KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER 23
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....24
ÖNERİLER.....25
KAYNAKÇA.....26

ÖZET

Bu çalışma, toplumsal duyarlılığı artırmak ve çevre bilincini geliştirmek amacıyla gerçekleştirilen ağaç dikim etkinliğini konu almaktadır. Proje kapsamında, daha önce hiç ağaç dikme deneyimi yaşamamış 30 kişilik kız öğrenci grubu ile birlikte, Manavgat orman yangınlarından zarar gören alanlarda fidan dikim çalışması gerçekleştirilmiştir. Etkinlik sayesinde öğrencilerin doğa ile doğrudan etkileşim kurmaları, çevresel sorumluluk bilinci kazanmaları ve sosyal dayanışma duygularının güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Proje sürecinde öğrenciler, orman yangınlarının çevre üzerindeki olumsuz etkileri hakkında bilgilendirilmiş, ardından uygulamalı olarak ağaç dikim faaliyetlerine katılmıştır. Gerçekleştirilen etkinlik yalnızca çevrenin yeniden yeşillendirilmesine katkı sağlamakla kalmamış, aynı zamanda öğrencilerin sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine de önemli katkılar sunmuştur. Katılımcılar, ilk kez böyle bir deneyim yaşamalarının kendilerinde farkındalık oluşturduğunu ve doğayı koruma konusunda daha bilinçli hale geldiklerini ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak bu proje, çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlayan, toplumsal dayanışmayı destekleyen ve genç bireylerde çevre bilinci oluşturan önemli bir sosyal sorumluluk çalışması niteliği taşımaktadır.

ABSTRACT

This study focuses on a tree-planting activity carried out to raise social awareness and improve environmental consciousness. Within the scope of the project, a group of 30 female students who had never planted trees before participated in a sapling planting activity in areas damaged by the forest fires in Manavgat. The project aimed to help students interact directly with nature, develop environmental responsibility, and strengthen their sense of social solidarity.

During the project process, the students were informed about the negative effects of forest fires on the environment and then actively participated in practical tree-planting activities. The event not only contributed to the reforestation of the damaged area but also played an important role in improving the students' sense of social responsibility. Participants stated that experiencing such an activity for the first time increased their awareness and made them more conscious about protecting nature.

As a result, this project is considered an important social responsibility initiative that contributes to environmental sustainability, supports social solidarity, and helps young individuals develop environmental awareness.

PROJENİN KONUSU

Bu projenin konusu, Manavgat ilçesinde meydana gelen orman yangınları sonucunda zarar gören doğal alanların yeniden yeşillendirilmesine katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilen ağaç dikim etkinliğidir. Proje, daha önce hiç ağaç dikme deneyimi yaşamamış 30 kişilik kız öğrenci grubunun katılımıyla yürütülmüş olup çevresel farkındalık, sosyal sorumluluk ve toplumsal dayanışma bilincinin geliştirilmesini hedeflemektedir.

Çalışma kapsamında öğrencilere orman yangınlarının çevre, ekosistem ve canlı yaşamı üzerindeki olumsuz etkileri hakkında bilgilendirme yapılmış, ardından uygulamalı olarak fidan dikim etkinliği gerçekleştirilmiştir. Böylece öğrencilerin yalnızca teorik bilgi edinmeleri değil, aynı zamanda doğrudan uygulama içerisinde yer alarak çevreye karşı sorumluluk duygusu geliştirmeleri amaçlanmıştır.

Proje, yanan orman alanlarının yeniden doğaya kazandırılmasına katkı sunarken aynı zamanda genç bireylerde doğa sevgisi, çevre koruma bilinci ve gönüllülük anlayışının güçlendirilmesini hedefleyen bir toplumsal destek çalışması niteliği taşımaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin birlikte hareket etme, iş birliği kurma ve sosyal dayanışma becerilerinin gelişmesine de katkı sağlamıştır.

MANAVGAT YANGINLARI HAKKINDA GENEL BİLGİ

Manavgat'ta meydana gelen orman yangınları, Türkiye'nin son yıllarda yaşadığı en büyük çevre felaketlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. 2021 yılının yaz aylarında başlayan yangınlar, yüksek hava sıcaklıkları, düşük nem oranı, şiddetli rüzgâr ve kuraklık gibi faktörlerin etkisiyle kısa sürede geniş alanlara yayılmıştır. Yangınlar yalnızca Manavgat ile sınırlı kalmamış, Antalya'nın farklı bölgelerinde ve Türkiye'nin çeşitli illerinde de etkili olmuştur. Ancak Manavgat, yangından en fazla etkilenen bölgelerden biri olmuştur.

Yangınlar sonucunda geniş ormanlık alanlar zarar görmüş, doğal yaşam büyük ölçüde tahrip olmuş ve birçok canlı türü olumsuz etkilenmiştir. Binlerce hektarlık orman alanının yanmasıyla birlikte ekolojik denge zarar görmüş, biyoçeşitlilik üzerinde ciddi kayıplar yaşanmıştır. Ayrıca bazı yerleşim alanları da yangından etkilenmiş, evler, tarım alanları ve hayvancılık faaliyetleri zarar görmüştür. Bu durum hem çevresel hem de ekonomik açıdan önemli kayıplara neden olmuştur.

Orman yangınları sırasında yoğun duman ve yüksek sıcaklık, hava kalitesinin düşmesine ve çevre sağlığının olumsuz etkilenmesine yol açmıştır. Bunun yanında ormanların yok olmasıyla birlikte erozyon riski artmış, toprağın verimliliği azalmış ve doğal yaşam alanları zarar görmüştür. Yangınlar sonrasında bölgede yaşayan insanların psikolojik olarak da olumsuz etkilendiği görülmüştür.

Yangınların kontrol altına alınabilmesi için çok sayıda itfaiye ekibi, orman personeli, gönüllü vatandaş ve hava araçlarıyla müdahale çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yangın söndürme çalışmalarının ardından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesi için ağaçlandırma projeleri başlatılmıştır. Bu süreçte çevre bilincinin artırılması ve toplumun doğa koruma çalışmalarına katılım sağlaması önemli hale gelmiştir.

Manavgat yangınları, ormanların korunmasının ve çevreye karşı duyarlı davranmanın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu olay, iklim değişikliği, çevre kirliliği ve insan ihmali gibi faktörlerin doğal yaşam üzerindeki etkilerine dikkat çekmiş; sürdürülebilir çevre anlayışının önemini ortaya koymuştur. Bu nedenle yangın sonrası gerçekleştirilen ağaçlandırma çalışmaları ve sosyal sorumluluk projeleri, doğanın yeniden canlandırılması açısından büyük önem taşımaktadır. Bundan sonra yazılacak

ORMAN YANGINLARININ ÇEVREYE ETKİLERİ

Orman yangınları, doğal çevre üzerinde büyük tahribat oluşturan ve ekolojik dengeyi olumsuz etkileyen önemli çevre sorunlarından biridir. Özellikle son yıllarda artan sıcaklıklar, kuraklık, iklim değişikliği ve insan kaynaklı ihmaller nedeniyle orman yangınlarının sayısında ciddi artışlar görülmektedir. Manavgat'ta meydana gelen büyük orman yangınları da çevresel etkilerin ne kadar ciddi boyutlara ulaşabileceğini göstermiştir.

Orman yangınlarının en önemli etkilerinden biri, doğal yaşam alanlarının yok olmasıdır. Ormanlar, birçok bitki ve hayvan türünün yaşamını sürdürdüğü ekosistemlerdir. Yangınlar sonucunda ağaçlar, bitki örtüsü ve canlıların yaşam alanları zarar görmekte, bazı canlı türleri yaşamlarını kaybetmekte veya göç etmek zorunda kalmaktadır. Bu durum biyolojik çeşitliliğin azalmasına ve ekolojik dengenin bozulmasına neden olmaktadır.

Yangınların bir diğer önemli etkisi hava kirliliğidir. Yangın sırasında ortaya çıkan yoğun duman ve gazlar atmosfere büyük miktarda karbon salınımına yol açmaktadır. Özellikle karbondioksit ve zararlı gazların artışı, hava kalitesinin düşmesine ve küresel ısınmanın hızlanmasına neden olmaktadır. Bu durum yalnızca yangın bölgesini değil, daha geniş çevreleri de olumsuz etkileyebilmektedir.

Orman yangınları toprağın yapısına da ciddi zarar vermektedir. Yangın sonucunda toprağın verimli üst tabakası zarar görmekte ve toprakta bulunan yararlı mikroorganizmalar yok olmaktadır. Bu durum toprağın verimliliğini azaltırken erozyon riskini artırmaktadır. Bitki örtüsünün yok olması nedeniyle yağışlar toprağı daha kolay aşındırmakta ve sel gibi doğal afetlerin oluşma riski artmaktadır.

Yangınlar su kaynakları üzerinde de olumsuz etkilere sahiptir. Ormanların yok olması su döngüsünü bozmakta, yer altı ve yer üstü su kaynaklarının azalmasına neden olabilmektedir. Ayrıca yangın sonrasında oluşan kül ve atık maddeler su kaynaklarına karışarak su kirliliğine yol açabilmektedir. Bu durum hem insanlar hem de diğer canlılar için önemli bir çevre sorunu oluşturmaktadır.

Bunun yanında orman yangınları ekonomik ve sosyal açıdan da çevreyi etkilemektedir. Tarım alanlarının zarar görmesi, hayvancılık faaliyetlerinin olumsuz etkilenmesi ve doğal güzelliklerin yok olması ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Aynı zamanda insanların yaşam alanlarının zarar görmesi ve doğanın tahrip olması toplum üzerinde psikolojik etkiler oluşturmaktadır.

Orman yangınlarının çevre üzerindeki bu olumsuz etkileri, ormanların korunmasının ve ağaçlandırma çalışmalarının önemini ortaya koymaktadır. Yangın sonrası gerçekleştirilen yeniden yeşillendirme çalışmaları, çevresel kayıpların azaltılması ve doğal yaşamın yeniden canlandırılması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle çevre bilincinin geliştirilmesi, doğanın korunması ve bireylerin çevreye karşı duyarlı davranması sürdürülebilir bir çevre için gerekli görülmektedir.

PROJENİN PROBLEMİ

Manavgat'ta meydana gelen orman yangınları sonucunda geniş ormanlık alanlar zarar görmüş, doğal yaşam olumsuz etkilenmiş ve bölgedeki ekolojik denge büyük ölçüde tahrip olmuştur. Yangınlar nedeniyle yok olan yeşil alanların yeniden doğaya kazandırılması önemli bir çevresel ihtiyaç haline gelmiştir. Bununla birlikte genç bireylerin çevre bilinci ve doğaya karşı sorumluluk duygularının yeterince gelişmemiş olması da dikkat çeken toplumsal sorunlardan biridir.

Özellikle bazı öğrencilerin hayatlarında hiç ağaç dikmemiş olması, doğayla yeterince etkileşim kuramadıklarını ve çevresel farkındalıklarının uygulama boyutunda eksik kaldığını göstermektedir. Bu durum, çevre koruma bilincinin yalnızca teorik bilgilerle sınırlı kalmasına neden olmaktadır.

Bu proje, yangın nedeniyle zarar gören orman alanlarının yeniden yeşertilmesine katkı sağlamak ve daha önce hiç fidan dikmemiş kız öğrencilerin aktif katılımıyla çevre bilinci kazanmalarını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Böylece öğrencilerin doğayla doğrudan etkileşim kurmaları, çevresel sorumluluk geliştirmeleri ve toplumsal dayanışma bilinci kazanmaları hedeflenmiştir.

PROJENİN HEDEF KİTLESİ

Bu projenin hedef kitlesini, daha önce hiç ağaç dikme deneyimi yaşamamış 30 kişilik kız öğrenci grubu oluşturmaktadır. Proje kapsamında öğrencilerin çevre bilinci kazanmaları, doğaya karşı sorumluluk duygularının geliştirilmesi ve sosyal sorumluluk faaliyetlerine aktif katılım sağlamaları amaçlanmıştır.

Bununla birlikte proje, yalnızca etkinliğe katılan öğrencileri değil, çevre koruma konusunda farkındalık oluşturulması hedeflenen tüm genç bireyleri ve toplumu da dolaylı olarak kapsamaktadır. Özellikle Manavgat orman yangınlarından etkilenen bölgelerde doğanın yeniden canlandırılmasına katkı sağlanması ve toplumda çevreye karşı duyarlılığın artırılması hedef kitlenin önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

PROJENİN GENEL AMACI VE ÖZEL HEDEFLERİ

Bu projenin genel amacı, Manavgat'ta meydana gelen orman yangınları sonucunda zarar gören doğal alanların yeniden yeşillendirilmesine katkı sağlamak, çevresel farkındalığı artırmak ve genç bireylerde doğa bilinci oluşturmaktır. Proje kapsamında, daha önce hiç ağaç dikme deneyimi yaşamamış 30 kişilik kız öğrenci grubunun aktif katılımıyla gerçekleştirilen fidan dikim etkinliği sayesinde öğrencilerin çevreye karşı sorumluluk duygularının geliştirilmesi hedeflenmiştir. Aynı zamanda proje, yalnızca çevresel iyileştirmeyi değil; toplumsal dayanışma, gönüllülük bilinci ve sosyal sorumluluk anlayışının güçlendirilmesini de amaçlamaktadır.

Günümüzde yaşanan orman yangınları, yalnızca doğal yaşamı değil, ekolojik dengeyi, biyolojik çeşitliliği ve toplumun çevreyle olan ilişkisini de olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle doğanın korunması ve yeniden canlandırılması konusunda bireylerin bilinçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle genç bireylerin çevre sorunlarına karşı duyarlı hale gelmeleri, sürdürülebilir bir çevre anlayışının oluşturulmasında önemli bir role sahiptir. Bu proje ile öğrencilerin doğayla doğrudan etkileşim kurmaları sağlanarak teorik bilginin uygulama ile desteklenmesi amaçlanmıştır. Böylece öğrencilerin çevre koruma konusunda kalıcı bir farkındalık geliştirmeleri hedeflenmiştir.

Projenin özel hedeflerinden biri, yangın nedeniyle zarar gören alanların yeniden ağaçlandırılmasına katkıda bulunmaktır. Dikilen her fidanın gelecekte doğanın yeniden canlanmasına destek sağlayacağı düşüncesiyle öğrencilerin çevresel sorumluluk bilinci kazanmaları amaçlanmıştır. Bunun yanında öğrencilerin ilk kez ağaç dikme deneyimi yaşamaları sayesinde doğaya karşı aidiyet ve duyarlılık duygularının geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Bir diğer özel hedef ise öğrencilerin sosyal sorumluluk faaliyetlerine aktif katılım sağlamalarını desteklemektir. Proje sürecinde öğrencilerin birlikte hareket etmeleri, iş birliği içerisinde çalışmaları ve ortak bir amaç doğrultusunda sorumluluk almaları teşvik edilmiştir. Bu sayede öğrencilerin toplumsal dayanışma, yardımlaşma ve ekip çalışması becerilerinin gelişmesine katkı sağlanmıştır.

Ayrıca proje kapsamında öğrencilere orman yangınlarının çevre üzerindeki etkileri hakkında bilgi verilerek çevre sorunlarına karşı bilinç düzeylerinin artırılması amaçlanmıştır. Böylece öğrencilerin yalnızca etkinlik süresince değil, yaşamlarının ilerleyen dönemlerinde de çevreyi koruma konusunda daha duyarlı bireyler olmaları hedeflenmiştir. Proje sonunda katılımcıların doğa sevgisi kazanması, çevreye karşı farkındalık geliştirmesi ve sürdürülebilir çevre anlayışını benimsemesi temel kazanımlar arasında yer almaktadır.

PROJENİN TEMEL KAVRAMLARI

Bu proje kapsamında ele alınan temel kavramlar; yangın, orman, biyoçeşitlilik ve ağaç kavramlarıdır. Bu kavramlar hem çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması hem de doğal yaşamın korunması açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle Manavgat'ta yaşanan orman yangınları sonrasında bu kavramların önemi daha belirgin hale gelmiştir.

1.Yangın

Yangın, kontrol dışı şekilde yayılan ve canlı-cansız çevre unsurlarına zarar veren bir yanma olayıdır. Özellikle orman yangınları, doğal ekosistemlere büyük zarar veren çevresel afetler arasında yer almaktadır. Yüksek sıcaklık, kuraklık, rüzgâr, insan ihmali ve iklim değişikliği gibi faktörler orman yangınlarının oluşmasına ve hızla yayılmasına neden olmaktadır.

Orman yangınları yalnızca ağaçların yok olmasına neden olmaz; aynı zamanda birçok canlı türünün yaşam alanlarını kaybetmesine, toprağın verimsizleşmesine ve ekolojik dengenin bozulmasına yol açar. Yangınlar sonucunda havaya yoğun miktarda karbon salınımı gerçekleşir ve bu durum küresel ısınmayı artırıcı etki oluşturur. Ayrıca doğal güzelliklerin zarar görmesi, ekonomik kayıplar ve toplum üzerinde psikolojik etkiler de orman yangınlarının önemli sonuçları arasındadır.

Manavgat'ta yaşanan orman yangınları, Türkiye'nin yakın dönemde karşılaştığı en büyük çevre felaketlerinden biri olmuş ve geniş ormanlık alanların zarar görmesine neden olmuştur. Bu durum, doğanın korunması ve yeniden yeşillendirilmesi çalışmalarının önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

2.Orman

Orman, ağaçlar başta olmak üzere çeşitli bitki ve canlı türlerini içerisinde barındıran doğal yaşam alanıdır. Ormanlar yalnızca ağaç topluluklarından oluşmaz; aynı zamanda birçok canlı türünün yaşamını sürdürdüğü karmaşık ekosistemlerdir. İnsan yaşamı açısından da büyük öneme sahip olan ormanlar, oksijen üretimi, hava temizliği, su döngüsünün korunması ve iklimin dengelenmesi gibi hayati işlevlere sahiptir.

Ormanlar, erozyonu önleyerek toprağın korunmasına katkı sağlar ve doğal afetlerin etkilerini azaltmada önemli rol oynar. Bunun yanı sıra insanların dinlenme, sosyal etkinlik ve doğayla etkileşim ihtiyaçlarını karşılayan doğal alanlar olarak da değerlendirilmektedir. Ancak bilinçsiz insan faaliyetleri, kaçak yapılaşma, çevre kirliliği ve orman yangınları gibi nedenlerle orman alanları giderek zarar görmektedir.

Bu nedenle ormanların korunması ve zarar gören alanların yeniden ağaçlandırılması büyük önem taşımaktadır. Ağaç dikim çalışmaları, yalnızca yeni orman alanları oluşturmak için değil, aynı zamanda toplumda çevre bilinci geliştirmek için de önemli bir uygulamadır.

3.Biyoçeşitlilik

Biyoçeşitlilik, bir bölgede yaşayan bitki, hayvan, mikroorganizma ve diğer canlı türlerinin çeşitliliğini ifade eden bir kavramdır. Doğadaki tüm canlılar birbirleriyle bağlantılı bir yaşam ağı oluşturur ve bu denge ekosistemin sağlıklı şekilde devam etmesini sağlar. Biyoçeşitlilik, doğal yaşamın sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Ormanlar, zengin biyoçeşitliliğe sahip ekosistemlerdir. Çok sayıda canlı türü ormanlarda beslenme, barınma ve üreme imkânı bulmaktadır. Ancak orman yangınları, birçok canlı türünün yaşam alanını yok ederek biyoçeşitliliğin azalmasına neden olur. Bazı türler göç etmek zorunda kalırken bazı canlılar ise yaşamlarını kaybedebilmektedir. Bu durum ekolojik dengenin bozulmasına yol açmaktadır.

Biyoçeşitliliğin korunması, sağlıklı bir çevrenin devamlılığı açısından oldukça önemlidir. Doğal yaşam alanlarının korunması, ağaçlandırma çalışmalarının artırılması ve çevre bilincinin geliştirilmesi biyoçeşitliliğin sürdürülebilmesi için gerekli unsurlar arasında yer almaktadır. Bu proje kapsamında gerçekleştirilen fidan dikim etkinliği de doğal yaşamın yeniden canlandırılmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

4.Ağaç

Ağaç, kök, gövde, dal ve yapraklardan oluşan, uzun yıllar yaşayabilen odunsu bir bitki türüdür. Ağaçlar doğanın temel unsurlarından biri olup çevrenin korunmasında çok önemli görevler üstlenmektedir. Fotosentez yoluyla karbondioksiti emerek oksijen üretirler ve böylece hava kalitesinin korunmasına katkı sağlarlar. Aynı zamanda iklimin dengelenmesine, toprağın korunmasına ve canlıların yaşam alanı bulmasına yardımcı olurlar.

Ağaçlar, insanların yaşam kalitesini artıran doğal varlıklardır. Şehirlerde hava kirliliğini azaltır, gölgelik alanlar oluşturarak sıcaklığı dengeler ve insanlara estetik açıdan doğal güzellik sunar. Bunun yanında birçok canlı türü için beslenme ve barınma alanı oluştururlar.

Ağaç dikimi ise yalnızca çevresel bir faaliyet değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluk ve doğaya karşı duyarlılık göstergesidir. Özellikle genç bireylerin ağaç dikim faaliyetlerine katılması, çevre koruma bilincinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bu proje kapsamında gerçekleştirilen fidan dikim etkinliği ile öğrencilerin doğayla bağ kurmaları, çevreye karşı sorumluluk geliştirmeleri ve geleceğe daha yaşanabilir bir çevre bırakma konusunda bilinçlenmeleri amaçlanmıştır.

PROJENİN LİTERATÜR TARAMASI

Çevre sorunları, iklim değişikliği ve orman yangınları günümüzde dünya genelinde önemli çevresel problemler arasında yer almaktadır. Özellikle son yıllarda artan sıcaklıklar, kuraklık ve insan kaynaklı faktörler nedeniyle orman yangınlarının sayısında ve etkisinde ciddi artışlar görülmektedir. Orman yangınları yalnızca doğal alanların zarar görmesine neden olmamakta; aynı zamanda ekolojik dengeyi bozmakta, biyoçeşitliliği azaltmakta ve toplum yaşamını ekonomik, sosyal ve psikolojik açıdan etkilemektedir. Bu nedenle literatürde ormanların korunması, yeniden ağaçlandırma çalışmaları ve çevre bilincinin geliştirilmesi konularına geniş şekilde yer verilmektedir.

Ormanlar, ekosistemin sürdürülebilirliği açısından büyük öneme sahip doğal alanlardır. Yapılan araştırmalar, ormanların oksijen üretimi, karbon depolama, iklim düzenleme ve erozyonu önleme gibi yaşamsal işlevlere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca ormanların birçok canlı türüne yaşam alanı sağladığı ve biyolojik çeşitliliğin korunmasında temel rol oynadığı belirtilmektedir. Bu nedenle orman yangınları sonucunda oluşan tahribatın giderilmesi için ağaçlandırma çalışmalarının önemli olduğu vurgulanmaktadır.

Literatürde çevre eğitimi ve çevresel farkındalık çalışmaları da önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle genç bireylerin çevreye karşı bilinçli bireyler olarak yetiştirilmesinin sürdürülebilir çevre anlayışının gelişmesinde etkili olduğu ifade edilmektedir. Araştırmalar, öğrencilerin çevre ile doğrudan etkileşim kurdukları uygulamalı etkinliklerin, teorik bilgiye göre daha kalıcı öğrenme sağladığını göstermektedir. Bu bağlamda ağaç dikim etkinlikleri, çevre eğitiminin uygulamalı örneklerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Öğrencilerin aktif katılım gösterdiği çevre projelerinin, doğa sevgisi ve çevre koruma bilincini artırdığı belirtilmektedir.

Sosyal sorumluluk projeleri üzerine yapılan çalışmalar da bireylerin toplumsal duyarlılık geliştirmesinde gönüllülük faaliyetlerinin önemli etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle gençlerin sosyal sorumluluk projelerine katılması; yardımlaşma, dayanışma, iş birliği ve sorumluluk alma becerilerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Çevre odaklı sosyal sorumluluk projeleri ise hem doğanın korunmasına katkı sunmakta hem de bireylerin çevre sorunlarına karşı daha bilinçli hale gelmelerini sağlamaktadır.

Manavgat'ta meydana gelen orman yangınları sonrasında yapılan bilimsel değerlendirmelerde, yangının doğal yaşam üzerinde ciddi tahribat oluşturduğu ve bölgedeki ekolojik dengenin zarar gördüğü belirtilmiştir. Bu nedenle yeniden ağaçlandırma çalışmalarının artırılması ve toplumun bu konuda bilinçlendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir. Özellikle genç bireylerin bu tür çalışmalara katılım sağlaması, çevre koruma bilincinin yaygınlaşması açısından önemli görülmektedir.

Bu proje de literatürde yer alan çevre eğitimi, sosyal sorumluluk ve ağaçlandırma çalışmalarına paralel olarak hazırlanmıştır. Daha önce hiç ağaç dikmemiş kız öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilen fidan dikim etkinliği sayesinde hem yangından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesine katkı sağlanması hem de öğrencilerin çevreye karşı farkındalık kazanmaları amaçlanmıştır. Bu yönüyle proje, çevresel sürdürülebilirlik, doğa koruma ve toplumsal bilinç oluşturma açısından literatürde belirtilen hedeflerle örtüşmektedir.

PROJENİN UYGULAMA ALANI

Bu projenin uygulama alanını, Orman Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan OGM Bal Ormanı oluşturmaktadır. Uygulama alanı, Manavgat'ta meydana gelen orman yangınlarından etkilenen bölgeler arasında yer almakta olup yeniden ağaçlandırma ve doğal yaşamın canlandırılması çalışmaları kapsamında değerlendirilmektedir.

Bal ormanları, yalnızca ağaçlandırma amacı taşımayan; aynı zamanda arıcılık faaliyetlerini destekleyen, biyolojik çeşitliliğin korunmasına katkı sağlayan ve ekosistemin sürdürülebilirliğini destekleyen özel orman alanlarıdır. Bu alanlarda genellikle arıların beslenmesine uygun bitki ve ağaç türleri tercih edilmekte, böylece hem doğal yaşamın korunması hem de bal üretiminin desteklenmesi hedeflenmektedir. Bu yönüyle bal ormanları, çevresel ve ekonomik açıdan önemli doğal alanlar arasında yer almaktadır.

Proje kapsamında öğrenciler, uygulama alanında gerçekleştirilen fidan dikim etkinliğine aktif olarak katılmıştır. Etkinlik sürecinde katılımcılara alanın özellikleri, orman ekosisteminin önemi, yangın sonrası doğada meydana gelen tahribat ve ağaçlandırma çalışmalarının çevre açısından taşıdığı önem hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Ardından öğrenciler, uzmanlar eşliğinde belirlenen alanlara fidan dikimi gerçekleştirmiştir.

Uygulama alanı olarak OGM Bal Ormanı'nın tercih edilmesi, öğrencilerin doğayla doğrudan etkileşim kurmalarını sağlamış ve çevresel farkındalıklarının gelişmesine katkıda bulunmuştur. Ayrıca bu alan, yangın sonrası yeniden yeşillendirme çalışmalarının önemini somut şekilde gözlemleme fırsatı sunmuştur. Proje sayesinde öğrenciler, yalnızca teorik bilgi edinmekle kalmamış; doğanın korunması ve sürdürülebilir çevre anlayışının geliştirilmesi konusunda uygulamalı deneyim kazanmıştır.

Bu uygulama alanı, projenin temel amacı olan çevre bilincinin geliştirilmesi, sosyal sorumluluk anlayışının güçlendirilmesi ve yangından zarar gören doğal alanların yeniden doğaya kazandırılması açısından önemli bir çalışma ortamı oluşturmuştur.

PROJENİN YÖNTEMİ

Bu proje, çevre bilinci oluşturmak ve yangından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesine katkı sağlamak amacıyla planlanan uygulamalı bir sosyal sorumluluk çalışmasıdır. Proje sürecinde nitel yöntem esas alınmış olup gözlem, uygulama ve katılımcı deneyimlerine dayalı bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın uygulama süreci, planlama, bilgilendirme, uygulama ve değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır.

İlk aşamada proje konusu belirlenmiş ve Manavgat'ta meydana gelen orman yangınlarının çevresel etkileri üzerine araştırma yapılmıştır. Yangın sonrası zarar gören alanların yeniden ağaçlandırılmasının önemine dikkat çekilerek çevresel farkındalık oluşturabilecek bir sosyal sorumluluk projesi hazırlanmıştır. Bu doğrultuda daha önce hiç ağaç dikmemiş 30 kişilik kız öğrenci grubu proje hedef kitlesi olarak belirlenmiştir.

Planlama aşamasında etkinliğin gerçekleştirileceği uygulama alanı olarak OGM Bal Ormanı seçilmiş ve gerekli izinler ile organizasyon süreci tamamlanmıştır. Etkinlik öncesinde öğrencilere orman yangınlarının nedenleri, çevreye etkileri, biyoçeşitliliğin önemi ve ağaçlandırma çalışmalarının gerekliliği hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Böylece öğrencilerin yalnızca uygulamaya katılması değil, aynı zamanda çevresel bilinç kazanması hedeflenmiştir.

Uygulama aşamasında öğrenciler uzman rehberliği eşliğinde fidan dikim etkinliğine katılmıştır. Katılımcılara öncelikle doğru fidan dikim teknikleri uygulamalı olarak gösterilmiş, ardından öğrenciler belirlenen alanlarda bireysel olarak fidan dikimi gerçekleştirmiştir. Etkinlik süresince öğrencilerin doğayla etkileşimleri, çevreye karşı tutumları ve etkinliğe katılım süreçleri gözlemlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin ilk kez böyle bir deneyim yaşamalarının oluşturduğu farkındalık değerlendirilmiştir.

Projenin değerlendirme aşamasında ise öğrencilerin etkinlik hakkındaki görüşleri alınmış ve proje sürecinin çevresel farkındalık üzerindeki etkileri incelenmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun etkinlik sayesinde doğaya karşı daha duyarlı hale geldikleri ve çevre koruma konusunda bilinç kazandıkları gözlemlenmiştir. Bunun yanında proje sürecinin öğrencilerin sosyal sorumluluk, dayanışma ve ekip çalışması becerilerinin gelişmesine de katkı sağladığı değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak bu projede uygulamalı öğrenme yöntemi kullanılarak öğrencilerin çevresel sorunları yerinde gözlemlemeleri, doğayla doğrudan etkileşim kurmaları ve aktif katılım yoluyla kalıcı farkındalık kazanmaları amaçlanmıştır.

YAPILAN FALİYETLER
1.Hafta
Proje konusu belirlendi ve görev dağılımı yapıldı.
2. Hafta
Orman yangınları, çevre sorunları ve ağaçlandırma çalışmaları hakkında ön araştırma yapıldı.
3. Hafta
Manavgat yangınlarıyla ilgili kaynak taraması ve literatür incelemesi gerçekleştirildi.
4. Hafta
Projenin amacı, problemi, hedef kitlesi ve temel kavramları oluşturuldu.
5. Hafta
Uygulama alanı olarak OGM Bal Ormanı belirlendi ve gerekli planlamalar yapıldı.
6. Hafta
Kurumlarla iletişime geçildi, izin süreçleri ve organizasyon hazırlıkları tamamlandı.
7. Hafta
Katılımcı öğrenciler belirlendi ve proje hakkında bilgilendirme toplantısı yapıldı.
8. Hafta
Öğrencilere çevre bilinci, ormanların önemi ve fidan dikim teknikleri hakkında eğitim verildi.
9. Hafta
Etkinlik için gerekli materyaller ve ekipmanlar hazırlandı.
10. Hafta
Ulaşım, güvenlik ve saha düzenlemeleri planlandı.
11. Hafta
OGM Bal Ormanı alanında fidan dikim etkinliği gerçekleştirildi.
12. Hafta
Etkinlik sürecine ait fotoğraf, gözlem ve öğrenci görüşleri toplandı.
13. Hafta
Projenin çevresel ve toplumsal katkıları değerlendirildi, rapor yazım süreci başlatıldı.
14. Hafta
Proje raporu tamamlandı, düzenlemeler yapıldı ve proje sunuma hazır hale getirildi.

Bu iş planı doğrultusunda proje süreci düzenli ve planlı şekilde yürütülmüş, öğrencilerin aktif katılımı sağlanarak çevresel farkındalık oluşturulması hedeflenmiştir. Ayrıca uygulamalı etkinlik sayesinde katılımcıların sosyal sorumluluk bilinci geliştirmelerine katkı sağlanmıştır.

İHTİYAÇ DUYULAN EKİPMAN VE MALZEMELER

Bu proje kapsamında gerçekleştirilen fidan dikim etkinliğinin planlı, güvenli ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için çeşitli ekipman ve malzemelere ihtiyaç duyulmuştur. Kullanılan araç ve gereçler, hem öğrencilerin uygulamayı doğru şekilde gerçekleştirebilmesi hem de etkinliğin çevreye uygun şekilde yürütülmesi açısından önemli rol oynamıştır.

Proje sürecinde ihtiyaç duyulan temel malzeme, dikimi gerçekleştirilecek fidanlar olmuştur. Yangından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesi amacıyla uygun ağaç türlerine ait fidanlar tercih edilmiştir. Bunun yanında fidan dikim işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi için kazma, kürek ve bel gibi temel tarım ve bahçe ekipmanları kullanılmıştır. Bu araçlar sayesinde öğrenciler uzman rehberliği eşliğinde toprağı hazırlayarak uygun şekilde fidan dikimi yapabilmiştir.

Dikilen fidanların sağlıklı şekilde gelişebilmesi amacıyla su ihtiyacını karşılamak için bidon, sulama kabı ve hortum gibi sulama ekipmanlarından yararlanılmıştır. Ayrıca çalışma sırasında öğrencilerin güvenliğini sağlamak amacıyla eldiven gibi koruyucu ekipmanlar kullanılmıştır. Arazi şartlarına uygun kıyafet ve spor ayakkabı tercih edilmesi de uygulama sürecinin daha güvenli ve rahat geçmesine katkı sağlamıştır.

Etkinlik sürecinin kayıt altına alınması ve raporlama aşamasında kullanılabilmesi amacıyla fotoğraf makinesi ve cep telefonu kameralarıyla görsel kayıtlar alınmıştır. Bunun yanında katılımcı listeleri, not alma materyalleri, dosya ve çeşitli kırtasiye ürünleri proje sürecinin düzenli şekilde yürütülmesinde kullanılmıştır.

Ulaşım ve organizasyon sürecinde ise öğrencilerin uygulama alanına güvenli şekilde ulaşabilmesi için servis veya ulaşım araçlarından yararlanılmıştır. Ayrıca etkinlik sırasında öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla su, yiyecek ve ilk yardım malzemeleri hazır bulundurulmuştur.

Tüm bu ekipman ve malzemeler, OGM Bal Ormanı alanında gerçekleştirilen etkinliğin planlı, güvenli ve etkili biçimde yürütülmesine katkı sağlamıştır. Kullanılan araç ve gereçler sayesinde öğrenciler uygulamalı şekilde fidan dikim deneyimi kazanmış ve çevre koruma çalışmalarına aktif olarak katılım sağlamıştır.

PROJENİN BÜTÇESİ VE DESTEKLEYEN KURULUŞLAR

1.Bütçe Tablosu:

Bütçe Kalemleri	MANAVGAT ORMAN YANGIN BÖLGESİNİ AĞAÇLANDIRMA PROJESİ			
Giderler	Birim	Toplam Miktar	Birim Fiyatı	Tutar
1. Ulaşım Giderleri	Günlük	1	18,000	18.000
2. Eğitim Giderleri	-	-	-	-
3. Toplantı Giderleri	-	-	-	-
4. Etkinlik Giderleri	Adet	50	20	1.000
5. Ekipman Giderleri	Adet	20	-	-
- Yemek giderleri (kumanya)	Kişi	40	100	4.000
6. Ofis Giderleri	-	-	-	-
7. Diğer…	Adet	40	0	-
TOPLAM				23.000
NOT: Bu projeye Antalya/Manavgat Orman Genel Müdürlüğü tarafından 40 adet fidan bağışı yapılmıştır.				

2.Destekleyen Kuruluşlar:

- Orman Genel Müdürlüğü
- Turizm Bakanlığı
- Gençlik ve Spor Bakanlığı
- Tarım ve Orman Bakanlığı
- Manavgat Belediyesi
- Side Belediyesi

PROJENİN UYGULAMASI VE BULGULARI

Proje kapsamında gerçekleştirilen uygulama çalışması, OGM Bal Ormanı alanında yürütülmüştür. Çalışmaya daha önce hiç ağaç dikme deneyimi yaşamamış 30 kişilik kız öğrenci grubu katılmıştır. Etkinlik öncesinde öğrencilere orman yangınlarının çevre üzerindeki etkileri, ağaçlandırma çalışmalarının önemi, biyoçeşitliliğin korunması ve doğru fidan dikim teknikleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Böylece öğrencilerin etkinliğe bilinçli ve aktif katılım göstermeleri amaçlanmıştır.

Uygulama sürecinde öğrenciler uzman rehberliği eşliğinde belirlenen alanlarda fidan dikimi gerçekleştirmiştir. İlk olarak dikim yapılacak alanlar hazırlanmış, ardından öğrencilere uygulamalı şekilde fidan dikim aşamaları gösterilmiştir. Öğrenciler bireysel ve grup halinde çalışarak toprağı kazmış, fidanları uygun şekilde yerleştirmiş ve can suyu vermiştir. Etkinlik boyunca öğrencilerin doğayla doğrudan etkileşim kurmaları sağlanmış ve çevreye karşı sorumluluk bilinci geliştirmeleri desteklenmiştir.

Uygulama sırasında öğrencilerin etkinliğe yüksek düzeyde ilgi ve istekle katıldığı gözlemlenmiştir. Özellikle daha önce hiç ağaç dikmemiş olmaları nedeniyle öğrencilerin büyük bir kısmı etkinliği heyecan verici ve öğretici olarak değerlendirmiştir. Katılımcılar, doğaya katkı sağlamanın kendilerini mutlu ettiğini ifade etmiş ve çevre koruma konusunda daha bilinçli hale geldiklerini belirtmiştir. Bu durum, uygulamalı çevre etkinliklerinin öğrenciler üzerinde olumlu etkiler oluşturduğunu göstermektedir.

Proje sonunda elde edilen bulgular doğrultusunda öğrencilerin çevresel farkındalık düzeylerinde artış olduğu gözlemlenmiştir. Öğrencilerin ormanların önemi, yangınların çevreye verdiği zararlar ve doğanın korunması konusunda daha bilinçli düşünmeye başladıkları belirlenmiştir. Ayrıca etkinlik sürecinin öğrencilerin sosyal sorumluluk, dayanışma ve ekip çalışması becerilerini geliştirdiği görülmüştür.

Bunun yanında uygulama çalışmasının, yangından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesine katkı sağladığı değerlendirilmiştir. Dikilen fidanların gelecekte doğal yaşamın yeniden canlanmasına destek olması beklenmektedir. Proje süreci genel olarak değerlendirildiğinde hem çevresel hem de toplumsal açıdan olumlu sonuçlar elde edildiği görülmektedir.

Sonuç olarak proje uygulaması, öğrencilerin çevre bilinci kazanmasına, doğaya karşı duyarlılık geliştirmesine ve sosyal sorumluluk faaliyetlerine aktif katılım sağlamasına önemli katkılar sunmuştur. Aynı zamanda Manavgat yangınlarından zarar gören alanların yeniden doğaya kazandırılmasına yönelik farkındalık oluşturulmasına destek sağlamıştır.

Şekil 1. Bal ormanında keçi boynuzu ağacı dikiminden görüntü.

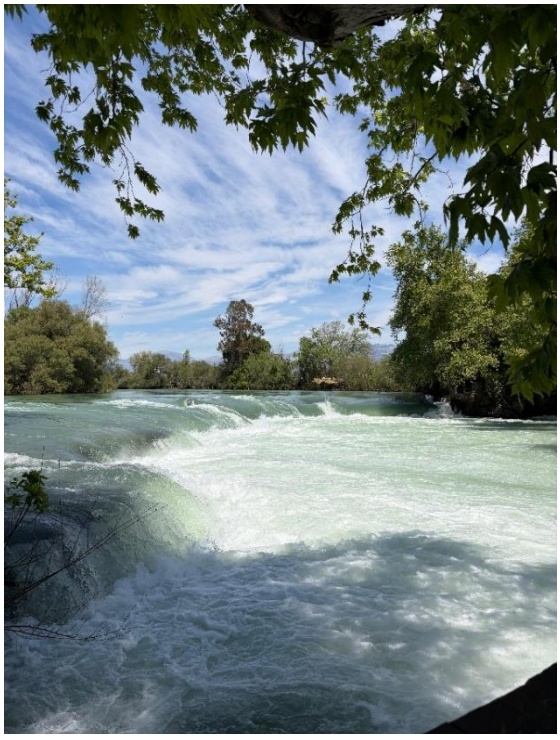
Şekil 2-3 Keçi boynuzu ağacı

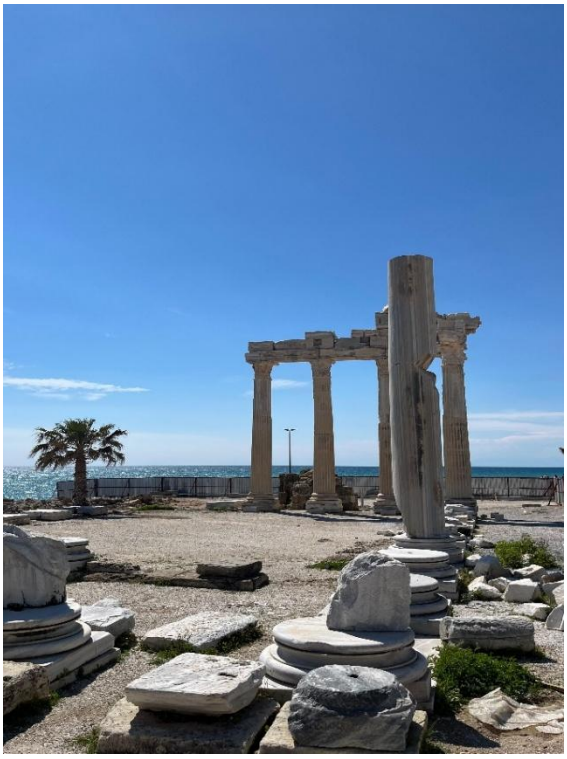
Şekil 4. Ağaç dikimi.

Şekil 5. OGM `nin vermiş olduğu öğlen yemeğinden görüntü.

Şekil 6. Düden Şelalesi

Şekil 7. Side Antik Kenti

Şekil 8. Side Antik Kentinden toplu fotoğraf

Şekil 9. Ağaç Dikim alanından toplu fotoğraf

Şekil 10. Düden Şelalesinden toplu fotoğraf

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Proje kapsamında gerçekleştirilen etkinlik süreci, öğrencilerin hem çevresel farkındalık kazanmalarını hem de sosyal ve kültürel açıdan gelişim göstermelerini destekleyecek şekilde planlanmıştır. Etkinlik boyunca katılımcılar doğayla iç içe uygulamalı çalışmalara katılmış, aynı zamanda bölgenin tarihi ve doğal güzelliklerini inceleme fırsatı bulmuştur. Gerçekleştirilen çalışmalar, öğrencilerin sosyal sorumluluk bilinci kazanmalarına ve çevreye karşı duyarlılık geliştirmelerine katkı sağlamıştır.

Etkinliğin ilk aşamasında öğrenciler, Side Antik Kenti gezisine katılmıştır. Gezi sırasında öğrencilere bölgenin tarihi geçmişi, kültürel mirası ve doğal çevreyle olan ilişkisi hakkında bilgi verilmiştir. Tarihi yapıların incelenmesi sayesinde öğrencilerin kültürel farkındalıklarının artırılması amaçlanmıştır. Aynı zamanda tarihi alanların korunmasının çevresel ve toplumsal açıdan önemi üzerinde durulmuştur. Bu gezi, öğrencilerin hem tarih bilinci kazanmalarına hem de bulundukları çevreyi daha yakından tanımalarına katkı sağlamıştır.

Daha sonra proje kapsamında planlanan fidan dikim etkinliği gerçekleştirilmiştir. OGM Bal Ormanı alanında gerçekleştirilen çalışmada öğrencilere öncelikle doğru fidan dikim teknikleri uygulamalı olarak gösterilmiştir. Ardından öğrenciler belirlenen alanlarda bireysel ve grup halinde fidan dikimi yapmıştır. Dikim sürecinde toprağın hazırlanması, fidanların yerleştirilmesi ve can suyu verilmesi gibi aşamalar öğrencilerin aktif katılımıyla tamamlanmıştır. Bu çalışma sayesinde öğrenciler ilk kez ağaç dikme deneyimi yaşamış ve doğaya doğrudan katkı sağlama fırsatı elde etmiştir.

Etkinlik sırasında öğrencilerin dinlenmeleri ve sosyal etkileşimlerini güçlendirmeleri amacıyla yemek molası verilmiştir. Yemek molası sürecinde öğrenciler gün boyunca gerçekleştirdikleri etkinlikler hakkında sohbet etmiş, birlikte vakit geçirerek sosyal bağlarını güçlendirmiştir. Bu süreç aynı zamanda ekip çalışması ve dayanışma duygusunun gelişmesine katkı sağlamıştır.

Etkinliğin son bölümünde öğrenciler, Manavgat Şelalesi gezisine katılmıştır. Gezi sırasında öğrenciler doğal güzellikleri yerinde gözlemleme fırsatı bulmuş ve doğal çevrenin korunmasının önemi hakkında farkındalık kazanmıştır. Şelale çevresinde yapılan gözlemler sayesinde öğrencilerin doğaya karşı ilgilerinin arttığı ve çevresel duyarlılıklarının geliştiği gözlemlenmiştir. Ayrıca bu gezi, öğrencilerin yoğun etkinlik programı sonrasında doğayla iç içe keyifli zaman geçirmelerine olanak sağlamıştır.

Genel olarak etkinlik sürecinde gerçekleştirilen çalışmalar, öğrencilerin çevre bilinci kazanmalarına, sosyal sorumluluk anlayışı geliştirmelerine ve doğa ile kültürel mirasın korunmasının önemini kavramalarına önemli katkılar sağlamıştır.

ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞ VE DENEYİMLERİ

Proje kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler sonrasında öğrencilerin görüş ve deneyimleri değerlendirilmiş, etkinliğin katılımcılar üzerinde önemli çevresel, sosyal ve duygusal etkiler oluşturduğu gözlemlenmiştir. Daha önce hiç ağaç dikme deneyimi yaşamamış olan öğrencilerin büyük çoğunluğu, projeye katılmanın kendileri için hem öğretici hem de anlamlı bir deneyim olduğunu ifade etmiştir.

Öğrenciler, özellikle OGM Bal Ormanı alanında gerçekleştirilen fidan dikim etkinliği sayesinde doğayla doğrudan etkileşim kurma fırsatı bulduklarını belirtmiştir. Katılımcılar, kendi elleriyle fidan dikmenin kendilerinde çevreye karşı sorumluluk duygusu oluşturduğunu ve doğayı korumanın önemini daha iyi anlamalarını sağladığını ifade etmiştir. Bazı öğrenciler ise daha önce çevre sorunlarını yalnızca teorik olarak bildiklerini, ancak uygulamalı bir etkinliğe katıldıktan sonra çevresel farkındalıklarının arttığını dile getirmiştir.

Öğrencilerin çoğu, Manavgat'ta yaşanan orman yangınlarının etkilerini yerinde görmenin kendilerini duygusal açıdan etkilediğini belirtmiştir. Yangın sonucunda zarar gören alanları gözlemlemek, öğrencilerin doğanın korunmasına yönelik düşüncelerini güçlendirmiştir. Katılımcılar, dikilen her fidanın geleceğe bırakılan değerli bir katkı olduğunu düşündüklerini ifade etmişlerdir.

Etkinlik sürecinde gerçekleştirilen Side Antik Kenti ve Manavgat Şelalesi gezileri de öğrenciler tarafından ilgiyle karşılanmıştır. Öğrenciler, tarihi ve doğal alanları yakından inceleme fırsatı bulduklarını ve bu gezilerin çevre ile kültürel mirasın korunmasının önemini anlamalarına katkı sağladığını belirtmiştir. Bunun yanında etkinlik boyunca arkadaşlarıyla birlikte vakit geçirmenin sosyal ilişkilerini güçlendirdiğini ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda proje sürecinin yalnızca çevresel farkındalık oluşturmadığı, aynı zamanda sosyal dayanışma, ekip çalışması ve sorumluluk alma becerilerinin gelişmesine de katkı sağladığı anlaşılmıştır. Katılımcılar, bu tür sosyal sorumluluk projelerinin artırılması gerektiğini ve benzer etkinliklerde tekrar yer almak istediklerini belirtmişlerdir.

Sonuç olarak öğrencilerin görüş ve deneyimleri, uygulamalı çevre projelerinin genç bireyler üzerinde olumlu etkiler oluşturduğunu göstermektedir. Proje sayesinde öğrenciler hem çevreyi koruma bilinci kazanmış hem de doğayla bağ kurarak unutamayacakları bir deneyim yaşamıştır

PROJENİN TOPLUMSAL VE ÇEVRESEL KATKILARI

Bu proje hem çevresel hem de toplumsal açıdan önemli katkılar sağlamıştır. Proje kapsamında gerçekleştirilen fidan dikim etkinliği sayesinde Manavgat yangınlarından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesine katkıda bulunulmuş ve doğal yaşamın yeniden canlandırılması desteklenmiştir. Dikilen fidanlar, gelecekte orman ekosisteminin yeniden oluşmasına ve biyoçeşitliliğin korunmasına katkı sağlayacaktır.

Toplumsal açıdan ise proje, öğrencilerin çevre bilinci kazanmasına, doğaya karşı sorumluluk duygusu geliştirmesine ve sosyal sorumluluk faaliyetlerine aktif katılım sağlamasına yardımcı olmuştur. Daha önce hiç ağaç dikmemiş öğrencilerin bu deneyimi yaşamaları, çevre koruma konusunda farkındalık oluşturarak doğaya karşı duyarlılıklarını artırmıştır. Ayrıca proje sürecinde öğrencilerin ekip çalışması, dayanışma ve iş birliği becerileri gelişmiş; toplumsal birlik ve gönüllülük anlayışı güçlenmiştir.

ARAŞTIRILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER

Proje sürecinde karşılaşılan en önemli sorunlardan biri ulaşım konusunda yaşanmıştır. Etkinlik kapsamında öğrencilerin uygulama alanına ulaşımını sağlamak amacıyla belediyeden otobüs desteği alınması planlanmıştır. Ancak etkinlik tarihine kısa bir süre kala belediye tarafından sağlanacak otobüs desteğinin iptal edilmesi, proje sürecinde ulaşım açısından önemli bir problem oluşturmuştur. Bu durum etkinliğin planlanan şekilde gerçekleştirilmesini riske sokmuştur.

Karşılaşılan bu sorunun çözülmesi amacıyla hızlı bir şekilde alternatif ulaşım imkânları araştırılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından ulaşım desteği sağlanmış ve öğrencilerin etkinlik alanına güvenli şekilde ulaşabilmesi için otobüs temin edilmiştir. Böylece proje sürecinde oluşabilecek aksaklıkların önüne geçilmiş ve planlanan etkinlikler zamanında gerçekleştirilmiştir.

Bu süreç, proje ekibinin kriz anlarında çözüm odaklı hareket etmesinin önemini göstermiştir. Aynı zamanda kurumlar arası iş birliğinin sosyal sorumluluk projelerinin sürdürülebilirliği açısından ne kadar önemli olduğu anlaşılmıştır. Karşılaşılan soruna rağmen gerekli çözümün kısa sürede bulunması sayesinde proje başarıyla tamamlanmıştır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu proje kapsamında, Manavgat orman yangınlarından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesine katkı sağlamak amacıyla daha önce hiç ağaç dikmemiş 30 kişilik kız öğrenci grubuyla fidan dikim etkinliği gerçekleştirilmiştir. Proje süreci boyunca öğrencilerin çevre bilinci kazanmaları, doğaya karşı sorumluluk geliştirmeleri ve sosyal sorumluluk faaliyetlerine aktif katılım sağlamaları hedeflenmiştir. Gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda projenin hem çevresel hem de toplumsal açıdan olumlu katkılar sağladığı görülmüştür.

Proje kapsamında yapılan uygulamalı etkinlikler sayesinde öğrenciler, orman yangınlarının çevre üzerindeki olumsuz etkilerini yerinde gözlemleme fırsatı bulmuş ve doğanın korunmasının önemini daha iyi kavramıştır. Özellikle fidan dikim etkinliği, öğrencilerin çevreye doğrudan katkı sağlamalarını mümkün kılmış ve doğa ile aralarında güçlü bir bağ oluşmasına yardımcı olmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu, etkinlik sonrasında çevreye karşı daha duyarlı hale geldiklerini ve benzer sosyal sorumluluk projelerinde yeniden yer almak istediklerini ifade etmiştir.

Proje sürecinde yalnızca çevresel farkındalık değil, aynı zamanda sosyal gelişim açısından da önemli kazanımlar elde edilmiştir. Öğrencilerin birlikte hareket etmeleri, ekip çalışması yapmaları ve ortak bir amaç doğrultusunda sorumluluk almaları; dayanışma, yardımlaşma ve iş birliği becerilerinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Ayrıca gerçekleştirilen kültürel ve doğal alan gezileri sayesinde öğrencilerin tarihî ve doğal çevreye yönelik farkındalıkları da artırılmıştır.

Proje sırasında bazı sorunlarla karşılaşılmış olsa da gerekli kurumlarla iş birliği yapılarak çözüm yolları geliştirilmiş ve etkinlik planlandığı şekilde tamamlanmıştır. Bu durum, sosyal sorumluluk projelerinde planlama, iletişim ve kurumlar arası dayanışmanın önemini ortaya koymuştur.

Sonuç olarak bu proje, yangından zarar gören doğal alanların yeniden canlandırılmasına katkı sağlayan, öğrencilerde çevre bilinci oluşturan ve toplumsal dayanışmayı destekleyen başarılı bir sosyal sorumluluk çalışması olmuştur. Gerçekleştirilen etkinliklerin öğrenciler üzerinde kalıcı farkındalık oluşturduğu ve çevre koruma konusunda olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağladığı değerlendirilmiştir. Bu tür projelerin artırılması hem doğanın korunması hem de genç bireylerin sosyal ve çevresel açıdan bilinçlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

ÖNERİLER

Bu proje kapsamında elde edilen deneyim ve bulgular doğrultusunda, çevre bilincinin geliştirilmesi ve doğa koruma çalışmalarının yaygınlaştırılması amacıyla çeşitli öneriler sunulmuştur. Öncelikle, öğrencilerin çevreyle doğrudan etkileşim kurabilecekleri uygulamalı sosyal sorumluluk projelerinin artırılması önerilmektedir. Özellikle ağaç dikim etkinlikleri gibi uygulamalı çalışmaların, genç bireylerde çevre bilinci oluşturma açısından daha etkili olduğu düşünülmektedir.

Orman yangınlarının önlenebilmesi için toplumun her kesiminde çevre eğitiminin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu doğrultuda okullarda çevre koruma, sürdürülebilir yaşam ve doğal kaynakların korunması konularında daha fazla eğitim ve farkındalık çalışması yapılması önerilmektedir. Ayrıca öğrencilerin yalnızca teorik bilgi edinmeleri değil, uygulamalı etkinliklere katılarak doğayla doğrudan bağ kurmaları teşvik edilmelidir.

Yangından zarar gören alanların yeniden yeşillendirilmesi amacıyla kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve eğitim kurumları arasındaki iş birliğinin artırılması önemli görülmektedir. Özellikle Orman Genel Müdürlüğü gibi kurumların desteğiyle gerçekleştirilecek ağaçlandırma çalışmalarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanabilir. Bunun yanında gönüllülük faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve gençlerin sosyal sorumluluk projelerine aktif katılımının desteklenmesi önerilmektedir.

Proje sürecinde yaşanan ulaşım sorunu gibi aksaklıkların tekrar yaşanmaması için organizasyon planlamalarının daha ayrıntılı yapılması ve alternatif çözüm planlarının önceden hazırlanması gerekmektedir. Böylece proje uygulama sürecinde oluşabilecek sorunlara daha hızlı müdahale edilebilir.

Ayrıca benzer projelerde çevresel etkinliklerin yanında kültürel ve sosyal faaliyetlere de yer verilmesi önerilmektedir. Side Antik Kenti ve Manavgat Şelalesi gezilerinde olduğu gibi öğrencilerin tarihi ve doğal alanları yerinde incelemeleri, çevresel farkındalıklarının gelişmesine olumlu katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak çevreyi koruma bilincinin küçük yaşlardan itibaren kazandırılması, doğa sevgisinin geliştirilmesi ve genç bireylerin sosyal sorumluluk projelerine yönlendirilmesi sürdürülebilir bir çevre anlayışının oluşması açısından büyük önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

Arslan, M. (2021). Sosyal sorumluluk projelerinde çevresel farkındalık. Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, 15(1), 67–81.

Demir, H.., & Kaya, S. (2020). Orman yangınlarının ekolojik dengeye etkileri. Doğa ve Çevre Araştırmaları Dergisi, 8(2), 102–118.

Orman Genel Müdürlüğü. (2021). Orman yangınları ile mücadele çalışmaları ve ağaçlandırma faaliyetleri. Orman Genel Müdürlüğü Yayınları.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı. (2021). Türkiye'de orman yangınları ve çevresel etkileri raporu. Tarım ve Orman Bakanlığı Yayınları.

Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı. (2022). Ormanların korunması ve çevre bilinci. TEMA Vakfı Yayınları.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı. (2021). Forest fires and environmental sustainability report. UNEP Publications.

Dünya Doğayı Koruma Vakfı. (2020). Biyoçeşitlilik ve orman ekosistemleri üzerine araştırmalar. WWF Publications.

Yılmaz, A. (2019). Çevre eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkileri. Çevre ve Toplum Dergisi, 12(3), 45–58.

Manavgat orman yangınları ile ilgili resmî kurum açıklamaları ve haber kaynakları.